

As we approach the yahrtzeit of Rebbetzin Chaya Mushka, Aleha Hashalom, we bring you a collection of teachings from Chaza"l and the Sichos of the Rebbeim discussing the great z'chus of the Jewish woman to be an "Eizer K'negdo"- i.e. to assist her husband and children in their learning of Torah.

The Rebbe instructed us to learn from the ways of Rebbetzin Chaya Mushka and to walk in her footsteps. The Rebbetzin was a true paradigm of an "Eizer K'negdo," personifying this idea in the most beautiful way.

From the very beginning of her marriage, the Rebbetzin would remain at home alone, often for long periods of time, while the Rebbe was attending to matters of Torah learning and Yiddishkeit. She looked for ways to assist her husband in his holy work, making sure that the Rebbe would not be disturbed by unimportant things, enabling the Rebbe to apply himself to his avoda and Torah learning.

We can only imagine that the Rebbe's kabbolas hanesius involved great mesirus nefesh on the part of Rebbetzin. But throughout her lifetime, we saw her utmost joy and dedication. She was permeated with the feeling of being fortunate to have this great z'chus of being a partner with

the Rebbe in the holy work of spreading Torah and Yiddishkeit. The Rebbetzin was a beautiful example of devotion and loyalty; of strength and commitment; a real Eishes Chayil. לקראת יום היארצייט של הרבנית הצדקנית ע"ה, הננו מוציאים לאור לקט מדברי חז"ל ומשיחות רבינו נשיאנו, בענין הזכות שניתנה לנשי ישראל להיות 'עזר כנגדו' – לסייע בלימוד התורה של בעליהן ובניהן.

רבינו הורה ללמוד מדרכיה וללכת בעקבותיה. אין ספק שענין זה הוא בבחינת הזהיר טפי של הרבנית הצדקנית ע"ה; מעת נישואיה, היתה הרבנית נשארת שעות רבות בבדידות בביתה, מתוך אהבה והערצה לשקידתו בלימוד התורה של כ"ק רבינו. תמיד ניסתה הרבנית, בכל דרך אפשרית, להיות לעזר, ותמיד דאגה שלא יטרד הרבי בדברים של מה בכך, על מנת שיוכל לשבת על התורה ועל העבודה.

גם עצם קבלת הנשיאות היתה כרוכה במסירות נפש רבה מצידה, אך היא ניגשה לכך מתוך שמחה של מצווה ומתוך הרגשת זכות להיות שותפה בהתוועדויותיו, בשיחותיו ובעבודתו הק' של כ"ק רבינו בהרבצת התורה והיהדות.

ע"פ מנהג ישראל ללמוד משניות (אותיות נשמה) לעילוי נשמת הנפטרת, הוספנו פרקים השייכים לשמה. (בקשר לכמה נשיאים הורה רבינו ללמוד עכ"פ פרק אחד, אבל הרוצה להוסיף יכול להוסיף).

ויה"ר שאכן החי יתן אל לבו, ונלך באורחותיה.

מחלקת ההו"ל שע"י יגדיל תורה

העתקת הדברים היא ברשות מיוחדת מהוצאת ספרים קה"ת

הוספה בקביעות עיתים לתורה בכל מקום

בעמדנו בהתחלת תקופה חדשה – היארצייט הראשון ... הרי זה צריך להתבטא בחידוש ב"החי יתן אל לבו"... החל מהוספה של החי למטה בלימוד התורה וקיום המצוות ובאופן – שקשור דוקא עם עת – זמן, ומקום גשמי: קביעות עיתים לתורה בכל מקום – לקבוע שיעורים ברבים בלימוד החסידות ולימוד הנגלה, ובפרט במקומות שאין עדיין שיעורי תורה. ובשיעורים הקיימים מכבר במקומות ולחזק הלימוד, בכמות ובאיכות. ולקשר השיעורי תורה גם עם התעוררות לעניני יראת שמים בכלל.

במיוחד חלק האגדה שבתורה

לקבוע שיעורים ברבים בלימוד החסידות ולימוד הנגלה, כולל ובמיוחד – חלק האגדה שבתורה, עין יעקב וכיו"ב (שרוב סודות התורה גנוזין בה), שענין זה קשור במיוחד עם אמירת קדיש דרבנן – "שמי' רבה דאגדתא" שעל זה קיים עלמא. ועילוי מיוחד בזה – שעל ידי זה באים גם עניני סודות התורה באופן המובן גם (לאנשים פשוטים) על פי דרך הפשט (באמצעות הדרוש ורמז שביניהם).ולהעיר גם מהמבואר בלקוטי תורה שלימוד האגדה ופנימיות התורה הוא בכלל "שליש במקרא".

(ע"פ שיחת כ"ב שבט ה'תשמ"ט , ה'יארצייט' הראשון – סעיף יב ובהשלמות)

נשים בלימוד התורה

בדקו מדן ועד באר שבע ולא מצאו עם הארץ, מגבת ועד אנטיפרס ולא מצאו תינוק **ותינוקת** איש **ואשה** שלא היו בקיאין בהלכות טומאה ומדרד

סנהדרין צד, ב

אם היא עוזרת לבנה או לבעלה בגופה ומאודה שיעסוק בתורה חולקת שכר עמהם, ושכרה גדול מאחר שהם מצווים ועושים על ידיה, מה שאין כן באשה שלמדה תורה שיש לה שכר

אבל לא שכר גדול כשכר האיש מפני שאינה מצווה ועושה.

ואף על פי שיש לה שכר, צוו חכמים שלא ילמד אדם את בתו תורה, מפני שרוב הנשים אין דעתן מכוונת להתלמד ומוציאות דברי תורה לדברי הבאי לפי עניות דעתן, ואם מלמדה תורה שבעל פה הרי זה כאלו מלמדה תפלות, מפני שעל ידי זה נכנס בה ערמומית.

ומכל מקום גם הנשים חייבות ללמוד הלכות

הצריכות להן לידע אותן, כמו דיני נדה וטבילה ומליחה ואיסור יחוד וכיוצא בהם וכל מצות עשה שאין הזמן גרמא וכל מצות לאא תעשה של תורה ושל דברי סופרים שהן מוזהרות בהן כאנשים, ובימיהם היה החכם דורש הלכות המצויות ורגילות וצריכות לכל אדם לידע אותן בלשון שמבינים הנשים ועמי הארץ מידי שבת

בשבת.

של קירוב, אהבה וחיבה (יותר מאשר אצל

האנשים), ורואים במוחש (ובפרט בדורות

האחרונים) שדוקא בדרך של קירוב ואהבה

הלכות תלמוד תורה א, יד

יתרון החינוך של נשים

על תוכחת בניהם כמו האב ויותר מהם מטעם

נוסף לכך שהחינוך והנהגת הבנים והבנות (ובפרט הקטנים והקטנות) בפועל ממש תלויי במדה רבה ועיקרית בהדרכת האם, עקרת הבית, ובדרך ממילא נעשה עיקר החינוך על ידה, הרי ידוע מ"ש השל"ה ש"הנשים מצוות

שהם פנויות ומצויות יותר בבית כו". ולא עוד אלא שיש יתרון בהחינוך (והתוכחה) דנשים לגבי אנשים – כיון שמצד טבע הנשים נעשית פעולתן בחינוך בלשון רכה, ומתוך רגש

תוך לנער על פי דרכו") גדולה יותר הצלחת "חנוך לנער של פי דרכו".

ספר השיחות תש"נ ח"ב ע' 455

נשים מצוות לעשות כל התלוי בהם שבניהם ילמדו תורה

נוסף לכך ש"אם היא עוזרת לבנה או לבעלה בגופה ומאודה שיעסוק בתורה חולקת שכר עמהם, ושכרה גדול מאחר שהם מצווים ועושים על ידה", הרי, מאותו טעם ש"הנשים מצוות על תוכחת בניהם כמו האב ויותר מהם", ה"ה מצוות גם להשתדל ולעשות כל התלוי בהן שבניהם ילמדו תורה.

ופשוט, שבהשתדלותן של הנשים שבניהם
ילמדו תורה – ובלשון חז"ל "באקרויי בנייהו
לבי כנישתא" (תינוקות של בית רבן היו רגילין
להיות למדים לפני רבן בבית הכנסת), "דמקרין
ומתנין בנייהו" (שטורחות על בניהן להביאן
לבית הספר לקרוא מקרא ולשנות משנה) –
בזה נכללים כל האופנים של עידוד חיזוק וזירוז

שיוסיפו בלימוד התורה בהתמדה ושקידה.
ומהאופנים בזה – ע"י ההתעניינות
וההשתתפות של הנשים בתלמודם של בניהם,
שכאשר הילדים חוזרים לבתיהם מה"חדר",
"תלמוד-תורה" או "ישיבה", שואלת אותם
אמם ומבקשת מהם שיחזרו ויעברו לה על
תלמודם.

ספר השיחות תש"נ ח"ב ע' 455-456

לימוד עם האם מוסיף חיות והתלהבות יתירה אצל הילד

נוסף לתועלת שבחזרת הלימוד כשלעצמו (שהיא באותה מדה בהלימוד עם האב, אלא ש"הנשים .. פניות ומצויות יותר בבית"), הרי,

הלימוד עם האם, בדרכה המיוחדת, ביתר חום ורגש לבבי מאשר האב (שהלימוד עמו הוא בדרך של "בחינה", כנהוג שהאב בוחן את

בניו על לימודיהם, ביום השבת וכיו"ב), מוסיף חיות והתלהבות יתירה בלימודם של הילדים, כוראה רמוחש

ספר השיחות תש"נ ח"ב ע' 456

חיוב לימוד לנשים

לכל לראש - "הנשים חייבות ללמוד הלכות הצריכות להן לידע אותן, כמו דיני נדה וטבילה ומליחה ואיסור יחוד וכיוצא בהם, וכל מ"ע שאין הזמן גרמא וכל מצות לא תעשה של תורה ושל דברי סופרים שהן מוזהרות בהן כאנשים" - ריבוי גדול דהלכות התורה (והלואי היו כל האנשים בקיאים בכל זה).

ועוד ועיקר - לימוד פנימיות התורה בתורת החסידות שבה נתבארו הענינים דאמונת ה' ויחודו אהבתו ויראתו כו', ובלשון הכתוב "דע את אלקי אביך ועבדהו בלב שלם" - שלימוד זה נוגע לקיום ה"ששה מצוות שחיובן תמידי לא יפסק מעל האדם אפילו רגע בכל ימיו", שגם הנשים חייבות בהן כמו האנשים.

ויש להוסיף בזה - גם בנוגע להלכות שאין צריכות להן ולכל עניני התורה:

אשה שלומדת ענין בתורה גם בהלכות שאין צריכות לה - "יש לה שכר", ומברכת ברכת התורה גם על לימוד הלכות שאין צריכות לה. ספר השיחות תש"נ ח"ב ע' 456-4

לימוד התורה מול ההתעסקות בסחורה

דטבע הנשים שיבטלו בעליהם מתורה בשביל שהם סוברים שמכח זה יתעסקו בסחורה ויהיה

להם טובה בעוה"ז, משא"כ אם יעסקו בתורה לא יהיה להם רק עוה"ב לחוד, ובאמת אינו

כן, אלא היא חייך בעוה"ז ואורך ימיך בעולם שכולו ארוך שהוא עוה"ב.

ט"ז אבה"ע סי' ב סק"ג

EDOC מסכת חלה פרק א

ַ חֲמִשָּה דְבָרִים חַיָבִין בַּחַלָּה, הַחָטִים וְהַשְּׁעוֹרִים וְהַכָּסְמִין 🥇 וְשַבַּלֶת שוּעֶל וְשִיפוּן. הָרֵי אֵלוּ חַיָבִין בַּחַלָּה, וּמִצְטָרְפִין זֶה עם זָה, וַאֲסוּרִין בֶּחָדָשׁ מִלִּפְנֵי הַפֶּסַח, וּמִלִּקְצוֹר מִלִּפְנֵי ָהָעֹמֶר. וְאָם הִשְׁרִישׁוּ קֹדֶם לָעֹמֶר, הָעֹמֶר מַתִּירָן. וְאָם לָאוּ, אַסוּרִין עַד שָׁיָבוֹא הָעֹמֶר הַבָּא:

בַ הָאוֹכֵל מֵהֶם כַּזַיִת מַצָּה בַּפֶּסַח, יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ. כַּזַיִת 🗖 חָמֵץ, חַיָב בַּהִכָּרֵת. נִתְעָרֵב אֶחָד מֵהֶם בְּכָל הַמִּינִים, הֲרֵי ֶזֶה עוֹבֵר בַּפֶּסַח. הַנּוֹדֵר מִן הַפַּת וּמִן הַתְּבוּאָה, אָסוּר בָּהֶם, דְבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, הַנוֹדֵר מִן הַדְּגָן אֵינוֹ אָסוּר אֶלֶא מֵהֶן. וְחַיָבִין בַּחַלֶּה וּבַמַּעַשְׂרוֹת:

, אַלו חַיָבִין בַּחַלָּה ופְטוּרִים מִן הַמַּעַשְׂרוֹת, הַלֶּקֶט, וְהַשָּׁנְטְלָה וְהַבֶּאָה, וְהַהֶּפְקֵר, וּמַעֲשׂר רָאשׁוֹן שֶׁנִּטְלָה תְרוּמָתוֹ, ומַעֲשֹׁר שׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שָׁנִפְדוּ, ומוֹתַר הָעֹמֶר, וּתְבוּאָה שָׁלֹא הַבִּיאָה שְׁלִישׁ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, הְבוּאָה שָׁלֹא הֵבִיאָה שָׁלִישׁ, פְּטוּרָה מִן הַחַלָּה:

, אֵלוּ חַיָּבִין בַּפַּעַשְׂרוֹת וּפְטוּרִין מָן הַחַלָּה, הָאֹרֶז, וְהַדֹּחַן, וְהַפְּרָגִים, וְהַשְׁמְיֹן, וְהַקְּטְנִיוֹת, וּפָחוּת מֵחֲמֵשֶׁת רָבָעִים בַּתְּבוּאָה. הַסְּפְגָנִין, וְהַדָּבְשָׁנִין, וְהָאֶסְקִרִיטִין, וְחַלַּת הַמַּשְׂרֵת, וְהַמְדָּמָּע, פְּטוּרִין מִן הַחַלָּה:

ַתְּסָרָתָה סָפְגָנִין וְסוֹפָה סָפְגָנִין, פְּטוּרָה מִן הַחַלָּה.

\$99 a Day, Kingston Ave Apartment

Across the street from 770

Call 718-773-8000 to reserve apartment

in Crown Heights

ּתְחָלֶתָה עָפָה וְסוֹפָה סָפְגָנִין, תְחַלֶּתָה סָפְגָנִין וְסוֹפָה עִפָּה, חַיֶּבֶת בַּחַלָּה. וִכֵן הַקְּנוּבְקָאוֹת חַיָּבוֹת:

ָרְיטָה, בֵּית שַמַּאי פּוֹטְרִין, ובֵית הָלֵל מְחַיְבִין. הַחֲלִיטָה, בָּית שָׁמַאי בֵּית שַׁמַאי מְחַיְבִין, ובֵית הָלֵל פּוֹטְרִין. חַלוֹת תּוֹדָה וּרְקִיקֵי נָזִיר עֲשָׂאָן לְעַצְמוֹ, פָּטוֹר. לִמְכּוֹר בַּשוֹק, חַיָב:

נְחָתוֹם שֶׁעֶשָׂה שָאוֹר לְחַלֵּק, חַיָּב בַּחַלֶּה. נָשִׁים שֶׁנָתְנוּ 🥇 לְנַחְתוֹם לַעֲשׁוֹת לֶהֶן שָׂאוֹר, אָם אֵין בְּשֶׁל אַחַת מֵהֶן בַּשָעור, פְּטוּרָה מִן הַחַלָּה:

עַפַּת הַכְּלָבִים, בִּזְמַן שָׁהָרוֹעִים אוֹכְלִין מִמֶּנָה, חַיֶּבֶת 🗖 בַּחַלָּה, וּמְעָרְבִין בָּה, וּמִשְׁתַּתְּפִין בָּה, וּמְבָרְכִין עָלֶיהָ, וּמְזַמְּנִין עָלֶיהָ, וְנַעֲשֹׁית בְּיוֹם טוֹב, וְיוֹצֵא בָהּ אָדָם יְדֵי חוֹבָתוֹ בַּפֶּסַח. אָם אֵין הָרוֹעִים אוֹכְלִין מִמֶּנָה, אֵינָהּ חַיֶּבֶת בַּחַלָּה, וְאֵין מְעֶרְבִין בָּהּ, וְאֵין מִשְׁתַּתְּפִין בָּהּ, וְאֵין מְבָרְכִין עָלֶיהָ, ּוְאֵין מְזַמְּנִין עָלֶיהָ, וְאֵינָהּ נַעֲשֵׂית בְּיוֹם טוֹב, וְאֵין אָדָם יוֹצֵא בָה יְדֵי חוֹבָתוֹ בַּפֶּסַח. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ, מִטַמְּאָה טָמְאַת

בַּחַלֶּה וְהַתְּרוּמָה, חַיָּבִין עֲלֵיהֶן מִיתָה וָחֹמֶשׁ, וַאֲסוּרִים 🖰 ַלַזָרִים, וְהֵם נִכְסֵי כֹהֵן, וְעוֹלִין בְּאֶחָד וּמֵאָה, וּטְעוּנִין רְחִיצַת יָדַיִם וְהַעֲרֵב שֶׁמֶשׁ, וְאֵינָן נִטְּלִין מִן הַטָּהוֹר עַל הַטָּמֵא, אֶלָא מִן הַמָּקָף וּמִן הַדָּבָר הַגָּמוּר. הָאוֹמֵר כָּל גָרְנִי תְרוּמָה וְכָל י עָסָתִי חַלָּה, לֹא אָמַר כְּלוֹם, עַד שָׁיְשַיֵר מִקְצָת

מסכת שבת פרק א

יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת. שְׁתַיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע בִּפְנִים, וֹשְׁתַּיִם שֶׁהֵן 🧗 אַרְבַּע בַּחוץ. כֵּיצַד. הֶעָנִי עוֹמֵד בַּחוץ וּבַעַל הַבַּיִת בִּפְנִים, ָפָשַט הָעָנִי אֶת יָדוֹ לִפְנִים וְנָתַן לְתוֹךְ יָדוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת, אוֹ שָנָטַל מִתּוֹכָה וְהוֹצִיא, הֶעָנִי חַיָב ובַעַל הַבַּיִת פָּטוּר. בָּעַל הַבַּיִת אֶת יָדוֹ לַחוּץ וְנָתַן לְתוֹךְ יָדוֹ שֶׁל עָנִי, אוֹ שָׁנָטַל מִתוֹכָה וְהִכְנִיס, בַּעַל הַבַּיִת חַיָב וְהֶעָנִי פָּטוּר. פָּשַט הֶעָנִי אֶת יָדוֹ לִפְנִים וְנָטַל בַּעַל הַבַּיִת מִתוֹכָה, אוֹ שֶׁנְתַן לְתוֹכָה וְהוֹצִיא, שְׁנֵיהֶם פְּטוּרִין. פָשַט בַּעַל הַבַּיִת אֶת יָדוֹ לַחוץ וְנָטַל הָעָנִי מִתּוֹכָה, אוֹ שֶׁנָתַן לְתוֹכָה וְהִכְנִיס, שְׁנֵיהֶם פָּטוּרִין:

ַ לֹא יֵשֵב אָדָם לִפְנֵי הַסַפָּר סָמוֹךְ לַמִּנְחָה, עַד שֶׁיִתְפַּלֵל. לֹא יִכָּגַס אָדָם לַמֶּרְחָץ וְלֹא לַבָּרְסְקִי וְלֹא לֶאֱכֹל וְלֹא לָדִין. וְאָם הִתְחִילוּ, אֵין מַפְסִיקִין. מַפְסִיקִין לִקְרוֹת קְרִיאַת שָׁמַע, וְאֵין מַפְסִיקִין לִתְפִּלָה:

לא יצא הַחַיָט בִּמַחֵטוֹ סָמוֹך לַחֲשֶׁכָה, שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וִיצֵא. 🕽 לא וְלֹא הַלַבְלֶר בְּקָלְמוֹסוֹ. וְלֹא יְפַלֶּה אֶת כֵּלָיו, וְלֹא יִקְרָא לְאוֹר הַנֵּר. בָּאֱמֶת אָמְרוּ, הַחַזָּן רוֹאֶה הֵיכָן הַתִּינוֹקוֹת קוֹרְאִים, אָבָל הוא לא יִקְרָא. כַּיוֹצֵא בוֹ, לא יֹאכַל הַזָב עִם הַזְבָה, מִפְנֵי הֶרְגֵל עֲבַרָה:

וָאֵלוּ מִן הַהַּלָּכוֹת שָׁאָמְרוּ בַעֲלִיַת חֲנַנְיָה בֶן חִזְקִיָה בֶן דְּיַ ָגְרְיוֹן כְּשָׁעָלוּ לְבַקְרוֹ. נִמְנוּ וְרַבּוּ בֵּית שַׁמַאי עַל בֵּית הַלֵּל, וֹשָמוֹנָה עַשָּׁר דְבָרִים גָזְרוּ בוֹ בַיוֹם:

🗖 בֵּית שַׁמַאי אוֹמְרִים, אֵין שׁוֹרִין דְיוֹ וְסַמְמָנִים וְכַרְשִׁינִים,

(718) 771-0887

ജ

Michael Carciente MD \$ Board certified Neurologist 332 E. 14TH ST. 14TH STREET MEDICAL ARTS NY, NY 10003

SUITS & BLAZERS

212.481.3333

www.Boytique.com

GROWN GOOLING & HEATING 718-635-1176

Shmuel Spielman

Carpet Cleaning

ASHER LIEBLICH . LFSwealth.com

Lieblich

Service • Installation • Maintenance Commercial • Residential • EPA Certified

Youtube: Crown Heights Rooms Glasses 718.221.9939 Essel Eyewear Contacts The Best Prices

1-888-ESSEL-76

sholem@esseleyewear.com

PANTS & COATS • SHIRTS & TIES SCHOOL UNIFORMS **DRESS & SPORT APPAREL**

אֶלֶא כְּדֵי שָׁיִשׁוֹרוּ מִבְּעוֹד יוֹם. ובֵית הַלֵּל מַתִּירִין:

בית שַמַאי אומְרִים, אֵין נוֹתְנִין אונִין שֶׁל פִּשְׁתָּן לְתוֹרֶ 🥇 הַתַּנוּר, אֶלֶא כְּדִי שֶׁיַהֲבִילוּ מִבְּעוֹד יוֹם, וְלֹא אֶת הַצֶּמֶר לַיוֹרָה, אֶלָא כְדֵי שָׁיִקְלֹט הָעַיִן. וּבֵית הַלֵּל מַתִּירִין. בֵּית שַׁמַאי אוֹמְרִים, אֵין פּוֹרְשִׂין מְצוּדוֹת חַיָּה וְעוֹפּוֹת וְדָגִים, אֶלֶא כְּדִי שֶׁיִצוֹדוּ מִבְּעוֹד יוֹם. ובֵית הַלֵּל מַתִּירִין:

בית שַמַאי אוֹמָרִים, אֵין מוֹכָרִין לַנָּכָרִי וָאֵין טוֹעַנִין עִמּוֹ 🕻 בַּית שַמַּאי וְאֵין מַגְבִּיהִין עָלָיו, אֶלָא כְּדֵי שָׁיַגִּיעַ לְמָקוֹם קָרוֹב. ובִית הַלֵּל מַתִּירִין:

בִּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, אֵין נוֹתְנִין עוֹרוֹת לָעַבְּדָן וְלֹא כֵלִים 🗖 לְכוֹבֵס נָכְרִי, אֶלֶא כְּדֵי שֶׁיֵעֲשׁוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. וּבְכָלָן בֵּית הִלֵּל מַתִּירִין עם הַשָּׁמֶשׁ:

אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַמְלִיאֵל, נוֹהָגִין הָיוּ בֵּית אַבָּא שֶׁהָיוּ 🖰 אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן נוֹתְנִין כָּלֵי לָבָן לִכוֹבֵס נָכִרִי שׁלֹשָׁה יָמִים קֹדֶם לַשַבָּת. ְוְשָׁוִין אֵלוּ וָאֵלוּ, שָׁטוֹעֲנִין קוֹרוֹת בֵּית הַבַּד וְעָגוּלֵי הַגַּת:

אַלָא כְּדֵי שָׁיִצוֹלוּ מִבְּעוֹד 🕈 אֵין צוֹלִין בָּשָׂר, בָּצָל, וּבֵיצָה, אֶלָא כְּדֵי שָׁיִצוֹלוּ מִבְּעוֹד יום. אֵין נוֹתְנִין פַת לַתַּנוּר עִם חֲשׁכָה, וְלֹא חֲרָרָה עַל גַבֵּי גֶחָלִים, אֶלָא כְּדֵי שָׁיִקְרְמוּ פָנֶיהָ מִבְּעוֹד יוֹם. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, כְּדִי שָׁיִקְרוֹם הַתַּחְתוֹן שָׁלָה:

אָת הַפֶּסַח בַּתַּנור עִם חֲשֵׁכָה. וּמַאֲחִיזִין אֶת 🔀 מְשַׁלָשְׁלִין אֶת הַפֶּסַח ָהָאוּר בָּמְדוּרַת בֵּית הַפּוֹקֵד. ובַגְבוּלִין כְּדֵי שֶׁיֶאֱחוֹ הָאוּר בְּרָבָּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בַּפֶּחָמִין כָּל שָׁהוּא:

Mag

מסכת ברכות פרק ב

ָנְצָא. אָם כִּוּן לְבּוֹ, יָצָא. אָם הָוֹרָא בַתּוֹרָה, וְהָגִּיעַ זְמַן הַמִּקְרָא, אָם כִּוּן לְבּוֹ, יָצָא. וְאָם לָאוּ, לֹא יָצָא. בַּפְּרָקִים שׁוֹאֵל מִפְנֵי הַכָּבוֹד וּמֵשִׁיב, וּבָאֶמְצַע שׁוֹאֵל מִפְּנֵי הַיִּרְאָה וּמֵשִׁיב, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בָּאֶמְצַע שוֹאֵל מִפְנֵי הַיִּרְאָה, וּמַשִּיב מִפְנֵי הַכָּבוֹד, בַּפְּרָקִים שׁוֹאֵל מִפְנֵי הַכָּבוֹד, ומֵשִׁיב שָׁלוֹם לְכָל

אַלוּ הֵן בֵּין הַפְּרָקִים, בֵּין בְּרָכָה רָאֹשוֹנָה לִשְׁנִיָה, בֵּין בַּי שָׁנִיָה לִשְׁמַע, וּבֵין שָׁמַע לִוְהָיָה אָם שָׁמֹעַ, בֵּין וְהָיָה אָם ָשָׁמֹעַ לְוַיֹאמֶר, בֵּין וַיֹאמֶר לֶאֱמֶת וְיַצִּיב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בֵּין וַיֹאמֶר לֶאֱמֶת וְיַצִּיב לֹא יַפְסִיק. אָמַר רַבִּי יְהוֹשָעַ בֶּן קָרְחָה, לָמָה קָדְמָה שָׁמַע לִוְהָיָה אָם שָׁמֹעַ, (אֶלָא כְּדִי) שִׁיְקַבֵּל עָלָיו על מַלְכוּת שָׁמַיִם תְּחָלֶה, וְאַחַר כָּךְ יְקַבֵּל עָלָיו על מִצְוֹת. וְהָיָה אָם שָׁמֹעַ לְוַיֹאמֶר, שֶוְהָיָה אָם שָׁמֹעַ נוֹהֵג בַּיוֹם ובַלַיְלָה, וַיֹאמֶר אֵינוֹ נוֹהֵג אֶלֶא בַּיוֹם (בִּלְבָד):

ַרָבִּי יוֹסֵי λַ הַקוֹרֵא אֶת שָׁמַע וְלֹא הִשְׁמִיעַ לְאָזְנוֹ, יָצָא. רַבִּי יוֹסֵי 🕽 אוֹמֵר, לֹא יָצָא. קָרָא וְלֹא דִקְדֵק בְּאוֹתִיוֹתֶיהָ, רַבִּי יוֹסֵי

אורייתא

סופר סת"ם

718-613-1111

mysofer.com

353 Kingston Avenue

www.seewaldcars.com

Affordable · Wheelchair Accessible

773cars@gmail.com · 718.773.2277 · 917.520.7452

אוֹמֵר יָצָא, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לֹא יָצָא. הַקּוֹרֵא לְמַפְּרֵעַ, לֹא יָצָא. קָרָא וְטָעָה, יַחֲזֹר לְמָּקוֹם שָׁטָעָה:

ד הָאָפָונִין קוֹרִין בְּרֹאשׁ הָאִילָן אוֹ בְרֹאשׁ הַנִּדְבָּךְ, מַה שָׁאֵינָן רַשָּאִין לַעֲשוֹת כֵּן בַּתְּפִּלָה:

תָתָן פָטוּר מִקְרִיאַת שָׁמַע בַּלַיִלָּה הָרָאשׁוֹן עַד מוֹצָאֵי 🗖 שַבָּת, אָם לֹא עָשָה מַעֲשָה. מַעֲשָה בְּרַבָּן גַמְלִיאֵל שֶׁקֶרָא בְלַיְלֶה הָרִאשׁוֹן שָׁנָשָׂא. אָמְרוּ לוֹ תַּלְמִידָיוּ, לֹא לִמַּדְתָנוּ, רַבֵּנוּ, שֶׁחָתֶן פָּטוּר מִקְרִיאַת שְׁמַע בְּלַיְלָה הָרָאשׁוֹן. אָמַר לָהֶם, אֵינִי שׁוֹמֵעַ לָכֶם לְבַטֵּל מִפֶּונִי מַלְכוּת שָׁמַיִם אֲפִּלוּ

רָחַץ לַיְלָה הָרָאשוֹן שָׁמֵּתָה אִשְׁתוֹ. אָמְרוּ לוֹ תַּלְמִידָיו, לא לִמַדְתָנוּ, רַבֵּנוּ, שָאָבֵל אָסור לִרְחֹץ. אָמַר לָהֶם, אֵינִי ּבִּשְאָר כָּל אָדָם, אִסְטְנִיס אֲנִי:

,וּכְשֶׁמֵת טָבִי עַבְדו קבֵּל עֶלָיו תַנְחוּמִין. אֶמְרוּ לו תַלְמִידָיו, לא לִמַדְתָנוּ, רַבֵּנוּ, שָאֵין מְקַבְּלִין תַנְחוּמִין עַל הָעֲבָדִים. ָּאָמַר לָהֶם, אֵין טָבִי עַבְדִי כִּשְאָר כָּל הָעֲבָדִים, כָּשֵׁר הָיָה:

ָחָתָן, אָם רָצָה לִקְרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע לַיְלָה הָרָאשׁוֹן, 🗖 קוֹרֵא. רַבָּן שִׁמְעוֹן בָּן גַמְלִיאֵל אוֹמֵר, לֹא כָּל הָרוֹצֶה לְטוֹל אֶת הַשֶּׁם יִטל:

ക്കരു

מסכת ברכות פרק א

מאֵימָתַי קוֹרִין אֶת שְׁמַע בְּעַרְבִית. מִשְׁעָה שֶׁהַכֹּהֲנִים 🕇 ָנְכְנָסִים לֶאֱכֹל בִּתְרוּמָתָן, עַד סוֹף הָאַשְׁמוּרָה הָרִאשׁוֹנָה, דָבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וַחַכָּמִים אוֹמִרִים, עַד חַצוֹת. רַבָּן גַמְלִיאֵל אוֹמֵר, עַד שָׁיַעֲלֶה עַמוּד הַשָּׁחַר. מַעֲשָׂה שֶׁבָּאוּ בָנָיו מִבֵּית הַמִּשְׁתֶּה, אָמְרוּ לוֹ, לֹא קָרִינוּ אֶת שְׁמַע. אָמַר לֶהֶם, אָם לֹא עֶלֶה עַמּוּד הַשָּׁחַר, חַיָּבִין אַתֶּם לְקְרוֹת. וְלֹא זוֹ בַּלְבַד, אֶלָא כָּל מַה שָׁאָמְרוּ חֲכָמִים עַד חֲצוֹת, מִצְוָתֶן עַד שֶׁיַעֲלֶה עַמּוּד הַשְּׁחַר. הֶקְטֵר חֲלָבִים וְאַבָּרִים, מִצְּוָתָן עַד שָיַעֲלֶה עַמִּוד הַשָּחַר. וְכָל הַנָּאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד, מִצְוָתָן עַד שֶׁיַעֲלֶה עַמּוּד הַשְּׁחַר. אָם כֵּן, לָמָה אָמְרוּ חֲכָמִים עַד חֲצוֹת, כְּדֵי לְהַרְחִיק אֶת הָאָדָם מִן הָעֲבֵירָה:

ב מַאַימָתַי קוֹרִין אֶת שְמַע בְּשַחֲרִית. מִשָּיַכִּיר בֵּין תְכֵלֶת בַּין תְכֵלֶת לְלָבָן. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, בֵּין תְּכֵלֶת לְכַרְתִי. (וְגוֹמְרָהּ) עַד ָהָגַץ הַחַפָּה. רַבִּי יְהוֹשָעַ אוֹמֵר, עַד שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת, שֶׁכֵּן דֶּרֶךְ בְּנֵי מְלָכִים לַעֲמוֹד בְּשָׁלֹשׁ שָעוֹת. הַקּוֹרֵא מִכָּאן וְאֵילֶךְ לֹא הָפָּסִיד, כָּאָדָם הַקּוֹרֵא בַתּוֹרָה:

גית שַמַאי אוֹמְרִים, בָּעֶרֶב כָּל אָדָם יַטוּ וְיִקְרְאוּ, וּבַבֹּקֶר 🕻 בַּית יַעֲמְדוּ, שֶׁנֶאֱמֵר (דברים ו) ובְשָׁכְבְּרָ ובְקוּמֶרָ. ובִית הִלֵּל אוֹמְרִים, כָּל אָדָם קוֹרֵא כְּדַרְכּוֹ, שָׁנֶאֶמֵר (שם) וּבְּלֶכְתְּרֵ בַדֶּרֶךָ. אָם כַּן, לָמָה נָאֱמַר וּבְשָׁכְבָּךָ וּבְקוּמֶךָ, בְּשָׁעָה שֶׁבְּנִי אָדָם שׁוֹכְבִים, וּבְשָׁעָה שֶׁבְּנֵי אָדָם עוֹמְדִים. אָמַר רַבִּי

ַטַרְפוֹן, אֲנִי הָיִיתִי בָא בַדֶּרֶךְ, וְהִטֵּתִי לִקְרוֹת, כְּדִבְרֵי בֵית שַמַאי, וְסָכַנִתִי בִעַצִמִי מִפְנֵי הַלְסָטִים. אַמָרו לוֹ, כְדֵי הָיִיתָ לַחוֹב בַּעַצִמָרָ, שֶעָבַרָתָ עַל דִבְרֵי בֵית הַלֵל:

בַּשַׁחַר מְבָרֵךְ שְׁתַּיִם לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֶרֶיהָ, וּבָעֶרֶב 🤻 שָׁתַּיִם לְפָנֶיהָ וֹשְׁתַּיִם לְאַחֲרֶיהָ. אַחַת אֲרֻכָּה וְאַחַת קְצֶּרָה. מְקוֹם שָׁאָמְרוּ לְהַאָרִיךָ, אֵינוֹ רַשַאי לְקַצֵר. לְקַצֵר, אֵינוֹ רַשַאי לְהַאֲרִיךְ. לַחְתֹם, אֵינוֹ רַשַאי שָׁלֹא לַחְתֹם. וְשֶׁלֹא לַחָתם, אֵינו רַשָּאי לַחִתם:

מַזְכִּירִין יָצִיאַת מִצְרַיִם בַּלֵילוֹת. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן 🦳 עֲזַרְיָה, הֲרֵי אֲנִי כְּבֶן שָׁבְעִים שָׁנָה, וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֵּאָמֵר יָצִיאַת מִצְרַיִם בַּלֵּילוֹת, עַד שֶׁדְרָשָהּ בֶּן זוֹמָא, שֶׁנָאֶמֵר (דברים טז) לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְרֶ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַנֶּירָ. יְמֵי חַנֶּירָ, הַנָּמִים. כֹּל יְמֵי חַנֶּירָ, הַלֵּילוֹת. וַחֶּכָמִים אוֹמְרִים, יְמֵי חַיֶּיךָ, הָעוֹלָם הַזֶּה. כֹּל (יְמֵי חַיֶּיךַ), לְהָבִיא לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ:

BOCK

מסכת מועד קטן פרק ג

וְאֵלוּ מְגַלְּחִין בַּמּוֹעֵד, הַבָּא מִמְדִינַת הַיָּם, וּמִבֵּית 🛪 הַשָּׁבְיָה, וְהַיוֹצֵא מִבֵּית הָאֲסוּרִין, וְהַמְנֻדֶּה שֶׁהִתִּירוּ לוֹ חַכָּמִים, וְכֵן מִי שָׁנִשְאַל לֶחָכָם וְהֻתַּר, וְהַנָּזִיר, וְהַמְּצֹרָע הָעוֹלֶה מִטְמְאָתוֹ לְטַהֲרָתוֹ:

ןאֵלוּ מְכַבְּסִין בַּמּוֹעֵד, הַבָּא מִמְדִינַת הַיָּם, ומִבֵּית בַּיַם, ומִבֵּית בַּיַם הַשָּבְיָה, וְהַיוֹצֵא מִבֵּית הָאֲסוּרִים, וְהַמְנָדֶה שֶׁהִתִּירוּ לוֹ חֲכָמִים, וְכֵן מִי שֶׁנִּשְׁאַל לֶחָכָם וְהֻתַּר, מִטְפְּחוֹת הַיָּדַיִם וּמִטְפְחוֹת הַסַּפָּרִים וּמִטְפְחוֹת הַסְּפָג, (הַזָבִין וְהַזָבוֹת ּוְהַנִּדוֹת וְהַיוֹלְדוֹת), וְכָל הָעוֹלִין מִשָּמְאָה לְטָהֵרָה, הֲרֵי אֵלוּ מָתָרִין. וֹשְאָר כָּל אָדָם אֲסוּרִין:

ָוְאֵלוּ כּוֹתְבִין בַּמוֹעֵד, קִדוֹשֵי נָשִׁים, גִּטִין וְשוֹבָרִין, דְיַתִּיקִי, מַתָּנָה וּפְרוֹזְבּוּלִין, אָגְרוֹת שׁוֹם וְאִגְרוֹת מָזוֹן, שְׁטָרֵי חֲלִיצָה וּמֵאוּנִים וֹשְׁטָרֵי בֵּרוּרִין וּגְזֵרוֹת בֵּית דִּין שְׁ יַאגְרוֹת שֶל רְשׁוֹת:

אין כּוֹתְבִין שְׁטָרֵי חוֹב בַּמוֹעֵד. וְאָם אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ אוֹ 🕇 שָׁאֵין לוֹ מַה יֹאכַל, הֲרֵי זֶה יִכְתּוֹב. אֵין כּוֹתְבִין סְפָּרִים, תְּפָלִין ומְזוּזוֹת, בַּמּוֹעֵד, וְאֵין מַגִּיהִין אוֹת אַחַת, אֲפָלוּ בָּסַפֶּר עֶזָרָא. רַבִּי יִהוּדָה אוֹמֵר, כּוֹתֵב אָדָם תִּפִּלִין וּמְזוּזוֹת לְעַצְמוֹ, וְטוֹנֶה עַל יְרֵכוֹ הְכֵלֶת לְצִיצִית:

הַקוֹבֵר אֶת מֵתוֹ שָׁלֹשָה יָמִים קֹדֶם לֶרֶגֶל, בַּטְלָה הֵימָנוּ 🗖 גְזַרַת שִׁבְעָה. שְמוֹנָה, בָּטְלָה הֵימֶנוּ גְזַרַת שָׁלֹשִים, מִפְּנֵי שָׁאָמְרוּ, שַׁבָּת עוֹלָה וְאֵינָהּ מַפְּסֶקֶת, רְגָלִים מַפְּסִיקִין וְאֵינֶן עוֹלִין:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, מִשֶׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָשׁ, עֲצֶרֶת כַּשַׁבָּת. רַבָּן גַמְלִיאֵל אוֹמֵר, רֹאשׁ הַשָּנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים, כָּרְגָלִים.

506 Empire Blvd • 718-778-0078 • Sizes 18-41

·EMPIRE PRESS·

Benchers-Invitations-Thank You Cards-Tshuros Quick Turnaround, Quality Service

Find us on 100 www.EmpirePress.com • I-888-4-BENCHERS

ELCHONON GEISINSKY TAX SERVICES (718) 774-0797

Alexander Weisz === Electrician -===

Expert Service with a Personal Touch 917.776.5088

Apple Drugs

Crown Heights Pharmacy Inc.

COMPLETE PHARMACY AND HEALTH FOOD CENTER
Ingston Ave Tel 718-467-6700
Fax 718-467-2461

376 Kingston Ave
Appledrugs376@gmail.com

וַחָכָמִים אוֹמְרִים, לֹא כְדִבְרֵי זֶה וְלֹא כְדִבְרֵי זֶה, אֶלֶא עַצֶרֶת כָּרְגָלִים, רֹאשׁ תַּשְׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים כַּשׁבָּת:

ל אין קוּרְעין, וְלֹא חוּלְצִּין, וְאֵין מַבְּרִין, אֶלֶא קְרוֹבְיוֹ שָׁל מֵת. אֵין מַבְּרִין אֶלֶא עֵל מִטֶּה זְקוּפָה, וְאֵין מוּלִיכִין לְבֵית מֵת. אֵין מַבְּרִין אֶלֶא עֵל מִטֶּה זְקוּפָה, וְאֵין מוּלִיכִין לְבֵית הָאֵבֶל לֹא בַּטַּבְלָא וְלֹא בָאָסְקוּטְלָא וְלֹא בַקְנוֹן, אֶלֶא בַּסְלִים. וְאֵין אוֹמְרִים בַּרְכָּת אֲבֵלִים בַּמוֹעֵד, אֲבָל עוֹמְדִין בַּשְׁרָה וִמְנַחַמִין וִפּוֹטְרִין אַת הַרָבִים:

ת אַין מַנִּיחִין אֶת הַמִּשֶּה בָּרְחוֹב, שֶׁלֹא לְהַרְגִיל אֶת הַהֶּסְפֵּד, וְלֹא שֶׁל נְשִׁים לְעוֹלֶם, מִפְנֵי הַכְּבוֹד. נְשִׁים בַּמוֹצֵד מְעַנוֹת, אֲבָל לֹא מְטַפְּחוֹת. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר, הַסְמוֹכוֹת לָמַשָּה, מִטַפְּחוֹת:

ל בְּרָאשִׁי חַדָּשִׁים, בַּחָגָכָה וּבַפּוּרִים,מְעַנוֹת וּמְטַפְּחוֹת, בְּזָה וּבָה וֹבְפּוֹרִים,מְעַנוֹת וּמְטַפְּחוֹת, בְּזָה וֹבְּזָה (אֵבָּל) לֹא מִקוֹנְנוֹת. נְקְבַּר הַמַּת, לֹא מִענוֹת וְלֹא מְטַנּוֹת. אֵיזָהוּ עַנּוּי, שְׁבָּלְן עוֹנוֹת כְּאָחָת. קִינְה, שְׁאַחַת מְדַבָּרֶת וְכָלְן עוֹנוֹת אַחֲרָיה, שְׁנָאֲמֵר, (ירמיה ט) וְלַמֵּדְנָה בְּנַתִיכָם נָהִי, וְאַשָּׁה רְעוֹתָה קִינְה. אֲבָל לֶעָתִיד לְבוֹא הוֹא אוֹמֵר, (ישעיה כה) בִּלַע הַמְּוֶת לְנָצֵח, וֹמְחָה ה' אֱלֹהִים דְּמַעַה מֵעַל כַּל פַנִּים וֹגוֹי:

ക്ക

מסכת בבא מציעא פרק א

לשנים אוֹחַזִין בּטִלִית, זֶה אוֹמֵר אֲנִי מְצָאתִיהָ וְזָה אוֹמֵר אֲנִי מְצָאתִיהָ וְזָה אוֹמֵר כְּלָה שֶׁלִי וְזָה אוֹמֵר כְּלָה שֶׁלִי וְזָה יִשְׁבַע שְׁאֵין לוֹ בָה פָּחוֹת מֵחֶצְיָה, וְזָה יִשְׁבַע שְׁאֵין לוֹ בָה פָּחוֹת מֵחֶצְיָה, וְזָה יִשְׁבַע שְׁאֵין לוֹ בָה פְּחוֹת מֵחֶצְיָה, וְיָחַלקו. זָה אוֹמֵר כְּלָה שָׁלִי, וְזָה אוֹמֵר כְּלָה שָׁלִי, וְשָׁבַע שְׁאֵין לוֹ בָה פְּחוֹת מִיְשְׁלְשָׁה חֲלָקִים, וְהָאוֹמֵר כְּלָה שָׁלִי, יִשְׁבַע שְׁאֵין לוֹ בָה מִשְׁלשָׁה חֲלֶקִים, וְזָה נוֹטֵל שְׁלשָׁה חֲלֶקִים, וְזָה נוֹטֵל עְּלשָׁה חֲלֶקִים, וְזָה נוֹטֵל רְבִיע:

ל הֵיוֹ שְׁנִיִם רוֹכְבִין עַל גַבֵּי בְהַמָּה, אוֹ שְׁהָיָה אָחָד רוֹכֵב וְאָחָד מַנְהָיג, זֶה אוֹמֵר כְּלָה שָׁלִי, זְזָה אוֹמֵר כְּלָה שָׁלִי, זֶה יְשָׁבַע שָׁאֵין לוֹ בָה פְּחוֹת מֵחְצְיָה, וְזָה יִשְׁבַע שְׁאֵין לוֹ בָה פְּחוֹת מֵחְצְיָה, וְזָה יִשְׁבַע שְׁאֵין לוֹ בָה פְּחוֹת מֵחְצְיָה, וְזָה יִשְׁבַע שְׁאֵין לוֹ בָה פְּחוֹת מֵחְצְיָה, וְיַחֲלקו. בִּזְמֵן שֶׁהֵם מוֹדִים אוֹ שֻׁיֵשׁ לְהֶן עַדִים, חוֹלְקִים בְּלֹא שְׁבוּעָה:

גָּיָה רוֹכֵב עַל גַבֵּי בְהֵמָה וְרָאָה אֶת הַמְּצִיאָה, וְאָמַר לַחָבָרוֹ תְּנָהָ לִי, נְטָלָה וְאָמַר אֲנִי זָכִיתִי בָהּ, זָכָה בָה. אִם מִשְׁנָתָנָה לוֹ אָמַר אָנִי זָכִיתִי בָהּ תְחַלָּה, לֹא אָמַר כְּלוֹם:

T כָּאָה אֶת הַמְּצִיאָה וְנָפּל עָלִיהָ, וּבָא אַחַר וְהָחֲזִיק בָּה, זָה שְׁהָחֲזִיק בָּה זָכָּה בָּה. כָאָה אוֹתֶן כְצִין אַחַר מְצִיאָה, אַחַר צְבִי שְׁבוּר, אַחַר גוֹזָלוֹת שָׁלֹא פָּרְחוּ, וְאָמַר זָכְתָה לִי שְׁדִי, זְכְתָה לו. הָיָה צְבִי כְץ כְּדַרְכּוֹ, אוֹ שֶׁהָיוּ גוֹזַלוֹת מֵפְּרִיחִין, וְאָמֵר זֹכְתָה לִי שְׁדִי, לֹא אָמֵר כְּלוֹם:

ל מְצִיאַת בְּנוֹ וּבָתוֹ הַקְטָנִים, מְצִיאַת עַבְדוֹ וְשְפְּחָתוֹ הַכְּנַעֲנִים, מְצִיאַת אִשְׁתוֹ, הֲרֵי אֵלוֹ שָׁלוֹ. מְצִיאַת בְּנוֹ וּבַתוֹ

הַגְדוֹלִים, מְצִיאַת עַבְדוֹ וְשְׁפְחָתוֹ הָעַבְרִים, מְצִיאַת אִשְׁתּוֹ שָׁגֵרְשָׁה, אַף עַל פִי שֶׁלֹא נָתַן כְּתָבַתָּה, הַרֵי אַלוֹ שָׁלָהָן:

ל מָצָא שְׁטָכִי חוֹב, אָם יֵשׁ בָּהֶן אַחֲרָיוּת נְכָסִים, לֹא יַחֲזִיר, שְׁבָּית דִין נִפְּרָעִין מֵהָן, אֵין בָּהֶן אַחֲרָיוּת נְכָסִים, יַחֲזִיר, שְׁבִּית דִין נִפְּרָעִין מֵהָן, דְּבָרִי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים שְׁצִין בֵּית דִין נִפְּרָעִין מֵהָן, דְּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, בֵּין כָּךָ ובִין כָּךָ לֹא יַחֲזִיר, מִפְּנֵי שְׁבֵּית דִין נִפְּרָעִין מֹהו:

ל מֶצֶא גִּטִּי נְשִׁים, וְשַׁחְרוּרֵי עֲבָדִים, דְיָתֵיקִי, מַתְּנָה וְשׁוֹבְרִים, הָרִי זָה לֹא יַחָזִיר, שָׁאֲנִי אוֹמֵר כְּתוּבִים הִיוּ וְשׁוֹבְרִים, עֲלֵא לִתְּנִם:

ל מָצְא אָגְרוֹת שׁוּם וְאַגְרוֹת מָזוֹן, שְטְרֵי חֵלִיצָה וּמָאוֹנִין, וֹכֶל מֵעֲשֹה בִּית דִין, הֲרֵי זֶה יַחֲזִיר. מָצְא בַּחַפִּיסָה אוֹ בִדְלְסְקְמָא, תַּכְרִיךְ שֶׁל שְטָרוֹת, אוֹ אֲגְדָה שָׁל שְטָרוֹת, אוֹ אֲגְדָה שָׁל שְטָרוֹת, אוֹ בְּלָסְקְמָא, תַּכְרִיךְ שֶׁל שְטָרוֹת, אוֹ אֲגְדָה שָׁל שְטָרוֹת, שָׁל שְטָרוֹת, שְׁלְשָׁה קְשׁוּרִין זֶה בָּזָה. רַבָּן שׁמְעוֹן בָּן גִּמְלִיאֵל אוֹמֵר, שֶׁלשָׁה הַלּוֹיִן זֶה בָּעָה. רַבָּן שׁמָעוֹן בָּן גִּמְלִיאֵל אוֹמֵר, שֶׁלְשָׁה הַלֹּוִין מַאֶּחָד, יַחֲזִיר לַלֹנָה, שְׁלשָה הַלּוִין מַאֶּחָד, יַחֲזִיר לַמְלְנָה. מָצָא שְטָר בֵּין שְטָרוֹתִיו וְאִינוֹ יוֹדֵע מַה טִיבוֹ, יְהֵא מְנָּח מְנִּתְּעָ שִׁרָבֹּא אֵלִיָהו. אִם יֵשׁ עַמָּהֶן סִמְפּוֹנוֹת. יַעַשֶּׁה מַה שְׁבַּסְּמְפּוֹנוֹת.

श्राव्य

מסכת מעילה פרק א

לְקְדְשֵׁי קֶדְשִׁים שְׁשְׁחָטֶן בַּדְּרוֹם, מוֹעֲלִין בְּהָן. שְׁחָטֶן בַּדְּרוֹם וְקַבֵּל דְּמָן בַּדְּרוֹם, שִׁחְטֶן בַּדְּרוֹם וְקַבֵּל דְּמָן בַּדְּרוֹם, שְׁחָטֶן בַּיִּרוֹם וְקַבֵּל דְּמָן בַּדְּרוֹם, שְׁחָטֶן הוּץ בִּיוֹם וְזָרֵק בַּלִיְלָה, בַּלַיְלָה וְזָרֵק בִּיוֹם, אוֹ שְׁשְׁחָטֶן חוּץ לִזְמֵנְן וְחוּץ לִמְקוֹמָן, מוֹעֲלִין בָּהָו. כְּלֵל אָמֵר רַבִּי יְהוֹשְׁע, כֹּל שְׁהָיָה לָה שְׁעַת הָתֵּר לַכֹּהֲנִים, אֵין מוֹעֲלִין בָּה. וְשָׁלֹא הָיָה לָה שְׁעַת הָתֵּר לַכֹּהֲנִים, מוֹעֵלִין בָּה. אֵיזוֹ הִיא שָׁהָיָה לָה שְׁעַת הָתֵּר לַכֹּהֲנִים, וְשְׁנָּשְׁהָב, וֹשְׁנִשְׁחָטֶה חוּץ לִימְלוֹמָה, וְשְׁהָבְלוֹ פְּסוּלִין וְזַרְקוּ אַת דְּמָה: לִימְלוֹמָה, וְשְׁקְבָּלוֹ פְּסוּלִין וְזַרְקוּ אַת דְּמָה:

בְּשֵׂר קַדְשִׁי קָדָשִׁים שָׁיָצָא לִפְנֵי זְרִיקַת דָמִים, רַבִּי אֱלִיעָזָר אוֹמֵר, מוֹעֲלִין בּוֹ, וְאֵין חַיָּבִין עָלָיו מִשׁוּם פְּגוּל נַתְר וְטָמֵא. רַבִּי עֲלִיבָּא אוֹמֵר, אֵין מוֹעֲלִין בּוֹ, אֲבָל חַיָּבִין עָלִיו מִשׁוּם פְּגוּל נוֹתָר וְטָבֵּא אוֹמֵר, אֵין מוֹעֲלִין בּוֹ, אֲבָל חַיָּבִין עַלִיבָּא, וַהְרִי עַלִיו מִשׁוּם פְּגוּל נוֹתָר וְטְמֵא. אָמֵר רַבִּי עַקִיבָא, וַהְרֵי הַפַּפְרִישׁ חַטְּאתוֹ וְאָבָדָה וְהִפְּרִישׁ אַחֶרֶת תַּחְתֶּיהָ, וְאַחַר כָּרְ נִמְצֵאת הָרְאשׁוֹנָה וַהָרִי שְׁתַּיהָן עוֹמְדוֹת, לֹא כְשָׁם שָׁדְמָה פוֹטֵר אֶת בְּשָׂרָה, כָּךְ הוֹא פוֹטֵר אֶת בְּשַׂר חֲבָרְתָּה מִן הַמְּעִילָה, דִין הוֹא שַׁיִּפְטוֹר אֶת בְּשַׂרָה:
שִׁיפְטוֹר אֶת בְּשַׂרָה:

ג אַמוּרֵי קָדְשִׁים קּלִים שָׁיָצָאוֹ לְפְנֵי זְרִיקַת דָּמִים, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אֵין מוֹעֲלִין בָּהָן, וְאֵין חַיָבִין עֲלֵיהֶן מִשׁום פָּגוּל נוֹתָר וְטָמֵא. רַבִּי עָקִיבָא אוֹמֵר, מוֹעֵלִין בָּהָן, וְחַיָבִין (עֵלִיהָן) מִשׁום פָּגוֹל נוֹתָר וְטָמֵא:

7 מַעשֹה דָמִים בְּקַדְשׁי קדְשׁים, לְהָקֵל וּלְהַחְמִיר. וּבְקָדְשׁי קְדְשׁים, לְהָקֵל וּלְהַחְמִיר. וּבְקָדְשׁי קַדְשׁים לְפְנֵי זְרִיקְת דָמִים, מִוֹעֵלִין בָּאַמוּרִין וּבַבָּשָׂר. לְאַחַר זְרִיקְת דָמִים, מוֹעֵלִין בָּאַמוּרִין וּבַבָּשָׂר. לְאַחַר זְרִיקְת דָמִים, מוֹעֵלִין בָּאַמוּרִים וְאִין מוֹעַלִין בַּבְּשָׁר. עַל זָה וְעַל זָה, חַיָּבִין מִשׁום פָּגוֹל נוֹתֶר וְטְמֵא. וּבְקָדְשִׁים קַלִּים כָּלֶּוֹ לְהַחְמִיר כֵּיצַד, קִדְשִׁים (קַלִּים) לְפְנֵי זְרִיקְת דָמִים, אִין מוֹעֵלִין לֹא בָּאַמוּרִין וְלֹא בִבְּשָׁר. לָא זְהִיקְת דָּמִים, מוֹעֵלִין בָּאַמוֹרִין וְאֹץ מוֹעֲלִין בַּבְּשָׁר. עַל זָה וְעַל זָה, חַיָּבִין מִוֹשֵׁלין בְּבָּשְׁר. עַל זָה וְעַל זָה, חַיָּבִין מִשׁום פְּגוֹל נוֹתֶר וְטְמֵא. נִמְצָא, מַעֲשָה דָמִים בְּקְדְשׁי קַדְשִׁים קַלְים, לָּלוֹ לְהַחְמִיר. וּבְקָדְשִׁים קַלִּים, כָּלוֹ לְהַחְמִיר. וּבְקָדְשִׁים קַלִּים, כָּלוֹ לְהַחְמִיר.

8008

מסכת ברכות פרק ח

אַ אֵלוּ דְבָרִים שָׁבֵּין בֵּית שַׁמַּאי וּבֵית הָלֵל בַּסְעָדָה. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, מְבָרַךְ עַל הַיִּוֹם וְאַחַר כְּךְ מְבָרַךְ עַל הַיִּין. שַׁמַאי אוֹמְרִים, מְבָרַךְ עַל הַיִּין וְאַחַר כְּךְ מְבָרַךְ עַל הַיִּין וְאַחַר כְּרָ מְבָרַךְ עַל הַיִּין וְאַחַר כְּרָ מְבָרַךְ עַל הִיִּין וְאַחַר כְּרָ מְבָּרַךְ עַל הִיִּין וֹאָחַר כְּרָ מְבָּרַךְ עַל הִיִּים:

יַת שַׁמַּאי אוֹמְרִים, נוֹטְלִין לַיָדִים, וְאַחַר כֶּךְ מוֹזְגִין אָת הַכּוֹס וְאַחַר כֶּךְ אָת הַכּוֹס וְאַחַר כֶּךְ אָת הַכּוֹס וְאַחַר כֶּךְ הַנֹּיִס, וּבֵית הָלָל אוֹמְרִים, מוֹזְגִין אָת הַכּוֹס וְאַחַר כֶּךְ נוֹטְלִין לַיָּדִים:

גַּית שׁמַאי אוֹמְרִים, מְקַנֵּחַ יָדָיו בַּמַּפָּה וֹמַנִּיחָה עַל הַשְּלָחָן. ובִית הַלֵּל אוֹמְרִים, עַל הַכֶּסֶת:

ד בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, מְכַבְּדִין אֶת הַבַּיִת וְאַחַר כֶּךְ נוֹטְלִין לַיָדִים וְאַחַר כֶּךְ מְכַבְּדִין אֶת הַבָּיִת:

בּיִת שַׁמַּאי אוֹמְרִים, וַר וּמְזוֹן וּבְשָׁמִים וְהַבְּדֶּלָה. וּבֵית הָלֵל אוֹמְרִים, וַר וּבְשָׁמִים וּמְזוֹן וְהַבְּדֶּלָה. בֵּית שַׁמַּאי הִלֵּל אוֹמְרִים, שַּׁבָּרָא מְאוֹר הָאֲשׁ. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים, בּוֹרֵא מִאוֹר הָאֲשׁ. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים, בּוֹרֵא מִאוֹרְ הָאֲשׁ.

ל אֵין מְבָּרְכִין לֹא עַל הַנֵּר וְלֹא עַל הַבְּשְׁמִים שָׁל נְּכְרִים, וְלֹא עַל הַנֵּר וְלֹא עַל הַבְּשָׁמִים שָׁל מֵתִים, וְלֹא עַל הַנֵּר וְלֹא עַל הַבְּשָׁמִים שָׁלְפָנֵי עֲבוֹדָה זֶרָה. אֵין מְבָרְכִין עַל הַנֵּר עַד שָׁיַאוֹתוּ לָאוֹרוֹ:

ל מִי שָׁאָכֵל וְשָׁכַח וְלֹא בֵרךֶ, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, יַחֲזֹר לִמְקֹוֹמוֹ וִיבְרֵךָ, וּבִית הַלֵּל אוֹמְרִים, יְבָרֶךְ בִּמְקוֹם שָׁנִזְכָּר. לִמְקוֹמוֹ וִיבְרֵךָ, וּבִית הָלֵל אוֹמְרִים, יְבָרֶךְ בִּמְקוֹם שֶׁנִזְכָּר. עַד אֵימָתַי הוּא מְבָרֵךָ, עַד כְּדֵי שָׁיִתְעַכֵּל הַמְּזֹוֹן שֶׁבְּמַעִיו:

ת בָּא לֶהֶם יַיִן לְאַחַר הַמְּזוֹן וְאֵין שָׁם אֶלָא אוֹתוֹ הַכּוֹס, בּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, מְבָרֵךְ עַל הַיִּין וְאַחַר כֶּךְ מְבָרֵךְ עַל הַיִּין וְאַחַר כֶּךְ מְבָרֵךְ עַל הַמָּזוֹן וְאַחַר כֶּךְ הַמְּזוֹן וְאַחַר כֶּךְ הַמְּזוֹן וְאַחַר כֶּךְ הַמְּזוֹן וְאַחַר כֶּרְ מִלְיוֹן. ובִית הָלֵּל אוֹמְרִים, מְבָרֵךְ עַל הַמְּבָרֵךְ, וְאֵין עוֹנִין מְבָרֵךְ, עַד שְׁיִשְׁׁכֵע כָּל הַבְּרֶכָה: אָמֵן אַחַר הַכּוֹתִי הַמְבָרֵךָ, עַד שִׁיִשְׁימַע כָּל הַבְּרֶכָה:

אזוי אויך – איז כדאי מוסיף ומרבה זיין בצדקה בקשר מיט דעם יארצייט, ומה טוב – אין א מספר פון ע"ת (470), די גימטריא פון שם הנפטרת.

משיחת ש"פ יתרו, כ"ב שבט, תש"נ (ספר השיחות תש"נ ח"א ע' 298

It would also be appropriate to increase in giving *tzedakah* in connection with the *yahrzeit*, and even better—to give *tzedakah* in amounts of 470, the gematria of the Rebbetzin's name.

Sichah of Shabbos Parshas Yisro, 22 Shevat, 5750 (Sefer Hasichos 5750, Vol. 1, p. 298)

THE REBBE TALKS ABOUT THE ROLE OF WOMEN

WOMEN AND TORAH STUDY

"They checked from Dan to Beer Sheva and did not find an am ha-aretz; from Geves to Antifras, and they didn't come across any boy or girl, man or woman, who wasn't proficient in the laws of tumah and tahara.

Sanhedrin 94b

[Although a woman is not obligated in the mitzvah of Torah study, nevertheless, if she assists her son or husband and enables them to learn – either physically or financially - she shares their reward. In this case, her reward is greater than if she were to study herself, as she is assisting individuals who are obligated in the mitzvah. For her personal study she receives some reward, but to a lesser degree, for she is not obligated in the mitzvah.

Notwithstanding the fact that a woman receives reward for her personal study, Chazal instruct a father to avoid teaching Torah to his daughter. This is because the minds of most women are not directed towards being taught, and there is the concern that the words of Torah may be trivialized based on their limited understanding. Teaching one's daughter Torah Sheba'al Peh is considered the equivalent of teaching her tiflus (immorality), as it helps develop her cunningness.

"Women are also obligated to learn the laws that pertain to them."

Nevertheless, women are also obligated to learn the laws that pertain to them, in order to be proficient in these laws. These include the following subjects: nidah, immersion in the mikveh, salting meat, the prohibition of yichud, and similar subjects that pertain to women. This also includes the laws concerning any positive mitzvah that is not time-bound, as well as all prohibitions - whether Biblical or Rabbinic in nature – as these are equally

applicable to both men and women.

In Talmudic times, the sage would take the opportunity every Shabbos to teach the common laws that were necessary for everyone to know. They would do so in language that could be understood even by the women and common folk.

Hichos Talmud Torah 1:14

THE ADVANTAGE OF WOMEN'S CHINUCH

The education and guidance of the sons and daughters (especially the young ones) is, practically speaking, primarily in the domain of the mother, the Akeres HaBayis; thus their chinuch is mainly accomplished by her. In addition to this, it is known what the Shelah writes, "Women are obligated to administer constructive reproof to their children equal to, and even more than, their husbands, because they are found more in the house."

> "In a soft voice, with a feeling of closeness and affection."

Furthermore, there is an advantage to the education (and reproof) of women, because their nature lends to their chinuch being accomplished in a soft voice, with a feeling of closeness and affection (more than by men). We see clearly (especially in the later generations) that specifically the methods of closeness and love yield much greater success in education.

Sefer Hasichos 5750, Vol. 2, p. 455

WOMEN **MUST** DO **EVERYTHING SO THEIR** SONS LEARN TORAH

"If a woman assists her son or husband and enables them to learn - either physically or financially – she shares their reward, and her reward is greater for she is assisting individuals who are obligated in the mitzvah." In addition to this, for the same reason that "women are obligated to administer constructive reproof to their children equal to, and even more than their husbands," it is also their duty to do everything in their ability that their sons should study Torah.

Examples of a mother's involvement in her son's Torah study are brought in the Gemara - "they bring their sons to the synagogue" (it was customary for children to study by their teacher in the synagogue); "they enable their sons to learn Chumash and Mishna" (by making the effort to bring them to the school) - but this extends to any form of encouragement and inspiration to increase in the study of Torah, and with the appropriate diligence.

This can be accomplished by the mother expressing interest in her son's learning, and when the children come home from cheder (or Talmud Torah or Yeshivah) she asks them to share what they have learned.

Sefer Hasichos 5750, Vol. 2, pp. 455-456

LEARNING WITH HIS **MOTHER INCREASES** THE CHILD'S **ENTHUSIASM**

When a child has the chance to review his learning with his mother, it is beneficial on its own merit (equal to reviewing with his father – except that "women are more available in the house"), but it also has an additional advantage. When he learns with his mother, it is done in her unique way, with more warmth and affection than the father (which is usually in the form of a test, as is customary that on Shabbos, or other times, the father tests his sons on their learning). Consequently, when the child reviews his learning with his mother, this increases the child's chayus and enthusiasm in his learning, as is clearly apparent.

Sefer Hasichos 5750, Vol. 2, p. 456

THE OBLIGATION OF WOMEN TO STUDY

First and foremost, "women are obligated to learn the laws that pertain to them, in order to be proficient in these laws, including the laws concerning nidah, immersion in the mikveh, salting meat, the prohibition of yichud, and similar subjects, and also includes the laws concerning any positive mitzvah that is not time-bound, as well as all prohibitions – whether Biblical or Rabbinic in nature – as these are equally applicable to both men and women." This itself accumulates to be a vast amount of halachos (if only men would be proficient in all this!).

Furthermore, this includes learning Pnimiyus HaTorah as elucidated in the teachings of Chassidus, in which the fundamental concepts of emunah, achdus Hashem, ahavah and yirah are explained. These belong to the "six constant mitzvos whose obligation never stops even for a moment," and are equally applicable to women. It is only possible to fulfill these mitzvos through study – as the verse states, "Know the G-d of your father, and serve Him with a complete heart."

In addition, even when a woman studies portions of the Torah which are not pertinent to her practical conduct, she nevertheless "receives reward," and recites a blessing over the Torah study.

Sefer Hasichos 5750, Vol. 2, pp. 456-458

TORAH STUDY VS. INVOLVEMENT IN BUSINESS

Women might be inclined to stop

their husbands from studying Torah, with the intention that they should be involved instead in business, which would bring more tangible benefit in this world, as opposed to Torah study which only brings benefit in the Next World. The truth is to the contrary, as Torah is "Your life" – in this world; "and the length of your days" – in the world that is entirely long, i.e., Olam Haba.

Taz, Even HaEzer 2:3

WOMEN'S PARTICIPATION IN THEIR HUSBANDS' LEARNING

We once spoke in detail that one of the duties of Nshei Ubnos Chabad is to strengthen and encourage their husbands, brothers, and sons to study Torah, as it is a mitzvah incumbent upon everyone without exception – whether young or old, rich or poor, and so on. The study must be daily, to the fullest extent possible, and, as with all areas of Judaism, must be done with joy and enthusiasm.

The specific connection that women have to [their husbands'] study of Torah is for the following reasons:

1) Generally the reason for a lack in the proper amount of Torah study is the excessive involvement in seeking a livelihood and worrying for the needs of the household. Many times these "needs" are merely the product of his convincing himself that they are necessary.

Therefore, it is vital and especially important that the wife, the Akeres HaBayis (who conducts the affairs of the house), should encourage and demand that the husband study Torah daily, and to increase his learning, even if this might involve limiting to some extent the finances available for the household expenses. This is especially so as Torah study is the proper method to bring mazal to the entire family.

- 2) Even if the encouragement and demand to uphold the proper standards of Torah study is only expressed verbally from time to time, nevertheless, the very fact that he sees his wife on a daily basis serves as a constant reminder.
- 3) By encouraging and demanding that their husbands study Torah, (and by sending their sons to proper chadarim and yeshivos,) the women have a share in the Torah study meaning in the mitzvah itself....

I request that you should begin a special movement and involve yourselves in this area of encouraging your husbands, brothers, and sons to strengthen and increase their daily Torah study, both in nigleh and Chassidus, and to learn with vitality and joy.

Igros Kodesh of the Rebbe, Vol. 20, pp. 330–332

AVAILABLE AT YAGDIL TORAH

Yagdil Torah is here to serve Yidden with all their Limud HaTorah needs. We can help you find a chavrusa anywhere; we have a comprehensive list of website and phone lines for all types of learning, an interesting selection of shiurim to download, an international Chalukas Hashas, learning guides for chasidishe yomim tovim, inspirational publications and a shiurim phone-line.

In Crown Heights we have a beautiful Beis Midrash open full time, ongoing and seasonal shiurim, a thorough directory of shiurim and more.

For more info please visit YagdilTorah.org or call 347.223.5943

לימוד ליום היארצייט - כ"ב שבט

THE REBBE'S DIRECTIVE

INCREASING SET TIMES FOR TORAH STUDY EVERYWHERE

As we stand at the onset of a new phase — the first yahrtzeit... this must be expressed in a chidush in the "living taking to heart"...

This should begin with an increase in Torah study and performance of mitzvos, specifically in a way that is grounded in time and place. That is, to schedule set times

for Torah study everywhere; arranging public shiurim in the study of Chassidus and Nigleh, especially in places that don't yet have shiurim.

Additionally, existing shiurim should be strengthened and increased, in both quantity and quality.

The shiurim in Torah should also be connected with arousing [the participants] to improve in yiras shamayim in general.

Sichah of Chof Beis Shevat, 5749 (Sefer Hasichos 5749, Vol. 1, pp. 235–236)

ESPECIALLY AGGADAH

These shiurim should especially include the Aggadic portions of Torah, such as Ein Yaakov (within which most of the Torah's secrets are concealed). This is especially connected with the recital of Kadish DeRabanan, which is termed "Shmei Rabah of Agadeta," upon which the world stands.

(Ibid., fn. 96)

This brings along a special advantage, as this enables the secrets of Torah—sod—to be expressed in a way that can be understood even by common folk, in a way of peshat (by means of the layers of derush and remez that are between them).

It is also noteworthy that the study of Aggadah and the inner dimensions of the Torah are included in the "third of the day" allotted to the study of Scripture, as the Alter Rebbe says in Likutei Torah.

Hashlamah to the above-mentioned sichah (Toras Menachem 5749, Vol. 2, p. 296)

הוראת רבינו

"THE ROLE OF THE JEWISH WOMEN: TO MAKE ALL JEWS 'LAMDONIM'"

The Gemora tells us that the women receive merit when they send their sons to learn Torah, and when they allow and encourage their husbands to go out and learn Torah. They should do this lovingly, with their signature warmth. In this way, their husbands will increase their Torah study (even at the expense of their earning potential), and Hashem's Brochos will come to rest on the entire household...

In short—the Jewish women are the foundation of the Jewish people. As such, their job is to enable all Jews—men, women and children—to become "Limudei Hashem," those who learn Hashem's Torah. (Women and girls should also be learning Torah Sheba'al Peh.)

If they do this, much will be achieved: all Jews will be calm, peaceful, and free of financial, health, and other types of worries.

(25 Iyar 5750, International Kinus for Nshei UBnos Chabad — T"M 5750, Chelek 3 Pg 226)

FORGOING THINGS THAT ARE OF A LESSER VALUE

Efforts must be made to see to it that the husband's involvement in earning a livelihood should be such that it leaves sufficient time for Torah learning—"sufficient" in the sense that it satisfies the Torah's expectations of him—even if it means working a little bit less for a living. Indeed, whoever is machmir in this regard is praiseworthy.

Since the husband is less involved than the wife in running the household, there is the possibility that he may err and consider certain expenses necessary—thinking that they are indispensable and that they are matters that the members of his household won't forgo. Therefore, the wife, who is more involved in the actual running of the home, should explain to the husband that these matters are non-essential. She should appeal to him very strongly not to forgo matters connected with Torah and Mitzvos for the sake of trivialities.

(Purim 5717—Likuttei Sichos, vol. 4, p. 1279)

לעילוי נשמת הרה"ח הרה"ת ר' **מאיר** ב"ר **אליהו** ז"ל

לעילוי נשמת הרה"ח הרה"ת ר' **אליהו** ב"ר **אברהם אהרן** ז"ל

לעילוי נשמת הרה"ת ר' מרדכי ליב ע"ה בן הרה"ת ר' חיים דובער ע"ה נפטר ז' ניסן ה'תש"פ